Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	14Co/28/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6724201670
Dátum vydania rozhodnutia:	18. 08. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Dzúriková
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2026:6724201670.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Vladimíra Šalamúna v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX. XXXXXXX XXXX, bytom C. D. XXX, právne zastúpený: E. F. G. H., so sídlom I., J. H. XX/XX, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná K. L. H., G., B. X, IČO: XX XXX XXX, o zaplatenie 6 769,98 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku M. H. I. č. k. XXX/XX/XXXX-XXX zo dňa 11. decembra 2025, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. XXX/XX/XXXX-XXX zo dňa 11. decembra 2025 m e n í tak, že žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1 000,- eur, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom Okresný súd Zvolen (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 6 769,982 eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia o ich výške (výrok II.).
1.1 Súd prvej inštancie postupoval v zmysle zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 20. mája 2025. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca dňa 4. augusta 2025 doplnil skutkové tvrdenia a predložil výpočet priemerného týždenného pracovného času s rozdelením na 6 mesačné referenčné obdobia. Na základe priloženej tabuľky výpočtu (str. 6 až 8 odôvodnenia napadnutého rozsudku) skonštatoval žalobca porušenie čl. 6 Smernice 2003/88/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „Smernica“) v každom zo šiestich referenčných období. Žalovaná podaním zo dňa 25. augusta 2025 spochybnila správnosť výpočtov žalobcu.
1.2 Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie a zistil, že v období od 1. apríla 2021 do 29. februára 2024 žalobca odpracoval spolu 1 757,12 hodín služobnej pohotovosti (určenej a nariadenej služobnej pohotovosti), ktoré neboli započítané do jeho služobného času, a že priemerný týždenný pracovný čas žalobcu v jednotlivých šesťmesačných referenčných obdobiach, t. j. v období od 04/2021 - 09/2021 predstavoval 53,36 hodín týždenne, v období od 10/2021 - 03/2022 predstavoval 51,28 hodín týždenne, v období od 04/2021 - 09/2022 predstavoval 55,39 hodín týždenne, v období od 10/2022 - 03/2023 predstavoval 51,96 hodín týždenne, v období od 04/2023 - 09/2023 predstavoval 52,26 hodín týždenne a v období od 10/2023 - 03/2024 predstavoval 48,68 hodín týždenne, pričom marec 2024 bol započítaný

len pre účely výpočtu priemerného týždenného služobného času, pretože sporné bolo len obdobie od 04/2021 do 02/2024.
1.3 Súd prvej inštancie dospel k záveru, že cieľ čl. 6 písm. b) Smernice nebol v právnom poriadku SR, resp. v zák. č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len „Zákon o hasičskom zbore"), dosiahnutý, a teda skonštatoval nesprávnu transpozíciu Smernice. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že predpoklady zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú porušením práva únie boli v predmetnom spore splnené. Súd prvej inštancie prijal záver, že v priamej príčinnej súvislosti s porušením práva únie bolo zasiahnuté do práva žalobcu na odpočinok, súkromie a rodinný život. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca preukázal spôsobenú ujmu. Žalobca na preukázanie počtu odpracovaných hodín predložil doklady od svojho zamestnávateľa, ktoré žalovaná riadne nespochybnila a nenavrhla vykonať žiadne dokazovanie. Výpočet žalovanej ohľadne priemerného týždenného pracovného času nevychádzal z konkrétnych listinných dôkazov priložených k žalobe, preto naň súd neprihliadal; tento výpočet rovnako nezohľadňoval skutočnosť vyplývajúcu z judikatúry Súdneho dvora, podľa ktorej za čas hasiča je potrebné považovať aj službnú pohotovosť.
1.4 Súd prvej inštancie nárok žalobcu posúdil cez ust. § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a priznal žalobcovi uplatnené náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú súd považoval za primeranú. Súd prvej inštancie uviedol, že počas žalovaného obdobia žalobca odpracoval 1 757,12 h služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do pracovného času, čo predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3,85 eur za hodinu (6 769,98 eur). Podstatným pre vec bola skutočnosť, že žalobca preukázal prekročenie limitu v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice.
1.5 Súd prvej inštancie v súlade so zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu preskúmal, či v prípade žalobcu v spornom období dochádzalo, a ak áno, v akom rozsahu, k prekročeniu limitu v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice. Za základ pre svoje výpočty vzal do úvahy údaje o počte odpracovaných hodín služobnej činnosti a služobnej pohotovosti uvádzané vo výplatných páskach žalobcu a, v tzv. ID kartách (plánoch služieb) žalobcu (z ktorých napokon pri svojich výpočtoch vychádzal aj žalobca aj žalovaná), v ktorých sa uvádzajú aj dni neprítomnosti žalobcu, z ktorých mohol súd zistiť aj, tzv. neutrálne dni pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času v spornom období. Súd prvej inštancie vychádzal z výpočtu priemerného týždenného pracovného času za obdobie 04/2021 – 03/2024 ako bol vypočítaný v priloženej tabuľke z č. l. 423.
1.6 V rámci metodológie výpočtu súd prvej inštancie aproboval postup žalobcu, ktorý za jeden neutrálny deň považoval hodnotu 0,42 týždňa. Súd prvej inštancie za neutrálne dni považoval okrem dní riadnej ročnej dovolenky aj dni dodatkovej dovolenky.
1.7 Súd prvej inštancie preto žalobe v celom rozsahu vyhovel a o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi, ktorý bol plne úspešný, trovy konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná odvolanie, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP, pričom uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie napáda v celom rozsahu a žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne.
2.1 Žalovaná nepovažovala napadnuté rozhodnutie za právne správne, náležite a preskúmateľne odôvodnené. Tiež rozporovala základné skutkové tvrdenia obsiahnuté v napadnutom rozsudku. Zotrvala na svojej právnej a skutkovej argumentácii konštante zastávanej od počiatku konania.
2.2 Súd prvej inštancie nesprávne posúdil spôsob výpočtu, nakoľko sa priklonil k názoru žalobcu, ktorý neutralizoval aj dni mimo tých, ktoré sám označil (DOV, PN, PNK, OČR, VSZ), t. j. neutralizoval v rozpore so Smernicou – k uvedeným dňom sa pritom vyjadrila už vo vyjadrení zo dňa 25. augusta 2025. Namietla tiež, že súd prvej inštancie sa nesprávne priklonil k spôsobu prepočtu neutrálnych dní, kedy za 1 neutrálny deň považoval 0,42 týždňa. Žalovaná v tomto ohľade namietla aj nedostatočné vysporiadanie sa súdu prvej inštancie s jej argumentáciou.
2.3 Tvrdila, že napadnutý rozsudok neposkytuje dostatočnú odpoveď na skutočnosť, čo je pracovným časom a čo časom odpočinku. Súd len prevzal prepočty žalobcu.
2.4 Uviedla, že nesprávne transponovaný čl. 2 ods. 1 Smernice nepriznáva žiadne práva, nespĺňa podmienku nároku žalobcu, keďže čl. 6 písm. b) Smernice bol v spornom období riadne transponovaný.
2.5 Tvrdila, že žalobca neuniesol bremeno dôkazu akejkoľvek nemajetkovej ujmy.
2.6 Namietla neprimeranosť priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy s ohľadom na tvrdenie, že spôsob výpočtu nezohľadňuje, či dochádza skutočne k prekračovaniu nad rámec 48 h.

3. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu, ktorý uviedol, že odvolanie žalovanej považuje za nedôvodné. Konštatoval, že v prejednávanom prípade ide o nárok „sui generis“, ktorý má právny základ v nároku na náhradu škody vzniknutej porušením práva Európskej únie. Pokiaľ ide o skutkové zistenia, tieto žalovaná účinne nespochybnila. V každom z referenčných období došlo k porušeniu čl. 6 písm. b) Smernice. Dodal, že pri výpočte už nevychádzal z fondu pracovného času. Zotrval na použitej metodike neutralizácie (1 deň = 0,42 týždňa).

4. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná (odvolacia replika), ktorá nad rámec argumentov produkovaných v odvolaní uviedla, že sám žalobca uviedol, že pri výpočtoch vychádzal z kolónky „OH“ podľa ID plachty, teda z kolónky „odpracované hodiny“, pričom ide iba o formálne označenie. V skutočnosti „OH“ predstavuje fond pracovného času, ktorý bol za daný mesiac naplnený. Výplatne pásky neodzrkadľujú skutočne odpracovaný čas, nakoľko v sebe zahŕňajú všetky hodiny, za ktoré žalobcovi patrí mzda. Pri výpočtoch je potrebné vychádzať z plachiet služieb a z prehľadu plánu služieb.

5. K odvolacej replike sa vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu (odvolacia duplika), ktorý nad rámec argumentov produkovaných v tomto odvolacom konaní dodal, že v tomto spore nikdy netvrdil, že by pri výpočte vychádzal z kolónky „OH“ podľa ID plachty. Pri výpočte sa nevychádzalo z fondu pracovného času.

6. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie je prípustné (§ 358 CSP „a contrario“), bolo podané včas, oprávnenou stranou, (§ 359, § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 „a contrario“ rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu dôvodov podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci samej na základe vykonaného dokazovania v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval skutkový stav veci správne, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Odvolací súd konštatuje, že v odvolacom konaní neboli naplnené procesné predpoklady pre postup v zmysle ust. § 384 ods. 1 až 3 CSP v spojení s ust. § 366 CSP, a preto pri rozhodovaní o veci vychádzal odvolací súd zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu. Po preskúmaní veci nezistil odvolací súd žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok.

9. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 6 769,98 eur, a to titulom porušenia práva Európskej únie ako následku nesprávne transponovanej Smernice vo vzťahu k Zákonu o hasičskom zbore, dôsledkom čoho malo dôjsť u žalobcu k porušeniu jeho práva na maximálny priemerný týždenný pracovný čas v rozsahu 48 h. Žalovaným obdobím je obdobie je apríl 2021 až február 2024. Základ nároku žalobca odôvodňoval tvrdením, že žalovaná ako členský štát Európskej únie neprijala v rozhodnom období nevyhnuté opatrenia, ktoré by v súlade so Smernicou považovali čas služobnej pohotovosti za pracovný čas pre účely rozvrhnutia pracovného času, rešpektujúc maximálny priemerný týždenný pracovný čas v rozsahu 48 h. Žalobca v tomto smere tvrdil, že v žalovanom období odpracoval 1 757,12 h služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do pracovného času. Bol názoru, že pri takto rozvrhnutom pracovnom čase prišiel v rámci žalovaného obdobia o voľný čas, ktorý mohol venovať rozvíjaniu osobných a rodinných zložiek svojho života.
9.1 Odvolací súd uznesením sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 20. mája 2025 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie č. k. XXX/XX/XXXX-XXX zo dňa 17. októbra, v rámci ktorého uznesenia vyslovil právny názor, v zmysle ktorého pre záver o (ne)dôvodnosti žaloby (základu nároku) je potrebné v prvom rade zistiť, či v rámci žalovaného obdobia, ako dôsledku nesprávne transponovanej Smernice, absentovali také normatívne opatrenia, ktoré umožňovali pracovnú pohotovosť nepovažovať za pracovný čas pre účely dodržania maximálneho priemerného týždenného pracovného času. V druhom rade je potrebné

zistiť či u žalobcu v rámci žalovaného obdobia dochádzalo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, t. j. nad 48 h v rámci šesť mesačných referenčných období. To znamená, že pre zistenie prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času je dôležité, aby žalobca preukázal, že v referenčnom období odpracoval taký počet hodín (pracovného času), ktorý po spriemerovaní v rámci referenčného obdobia presiahne hodnotu 48 h týždenne. Až v prípade, že konajúci súd skúmaním zistí, že v rámci referenčných období došlo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, je dôvodné vyslovenie záveru o vzniku zodpovednosti žalovanej za porušenie tohto dôležitého sociálneho práva únie (článok 19 ods. 2 a 40 Ústavy SR) v korelácii so vznikom nároku žalobcu na náhradu ujmy; pričom relevantným v tomto smere bude už sama skutočnosť, že v dôsledku nesprávnej transpozície Smernice došlo v rámci referenčných období k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času.
9.2 Žalobca predložil po zrušení v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie, v súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, nový výpočet priemerného týždenného pracovného času; pričom z dôvodu procesnej opatrnosti do posledného šesťmesačného referenčného obdobia len pre účely výpočtu priemeru v rámci šesť mesačných referenčných období zahrnul aj mesiac marec 2024 (pozn. aby nedošlo ku skresleniu výpočtov), a teda podľa odvolacieho súdu nedošlo ku kvantitatívnej ani kvalitatívnej zmene žaloby.

10. Odvolací súd uvádza, že podstata odvolacej obrany žalovanej je založená na spochybnení spôsobu výpočtu priemerného týždenného pracovného času; v rámci čoho rozporuje správnosť vstupných hodnôt (rozsah pracovného času a neutrálnych dní) – s dôrazom na nedostatočnosť odôvodnenia a na námietke nepreukázania existencie ujmy na strane žalobcu.

11. Odvolací súd posúdil podané odvolanie žalovanej podľa obsahu a vyabstrahoval relevantnú procesnú odvolaciu argumentáciu do roviny námietky (odvolacieho dôvodu) nesprávnych skutkových zistení, nesprávneho právneho posúdenia veci a porušenia práva na spravodlivý proces, s ktorými sa bude v danom poradí v rámci odvolacieho prieskumu odvolací súd ďalej zaoberať.

12. V rozsahu odvolacieho dôvodu nesprávnych skutkových zistení žalovaná namietala spôsob výpočtu priemeru s ohľadom nato, že súd vychádzal z nesprávnych vstupných údajov (rozsahu pracovného času a počtu neutrálnych dní). Namietla, že žalobca nepreukázal konkrétne dopady, resp. nepreukázal vznik ujmy. Dodala, že rozporuje základné skutkové tvrdenia obsiahnuté v napadnutom rozsudku.

13. K odvolaciemu dôvodu viažucim sa k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 191 až § 194 CSP. Odvolací súd konštatuje, že takéto nedostatky v postupe súdu prvej inštancie neboli zistené.

14. K vyššie uvedeným (skutkovým) námietkam odvolací sú uvádza, že prijatiu záveru o zistenom skutkovom stave predchádza zistenie jednotlivých čiastkových (dielčích) skutkových zistení založených na vykonaných dôkazoch. Proces tvorby skutkového stavu je z právnej logiky veci determinovaný predbežným právnym názorom konajúceho súdu, ktorý tak jeho tvorbu podmieňuje naplneniu hypotézy hmotnoprávnej normy, o aplikácii ktorej sa v prejednávanej veci rozhoduje. V rámci odvolacieho prieskumu je potrebné zamerať sa na tie konkrétne skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke. Z uvedeného je zrejmá neoddeliteľná miera korelácie medzi právnym posúdim veci a zisteným skutkovým stavom.

15. S ohľadom na povahu prejednávanej veci odvolací súd k otázke unesenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena, ako podmienky pre úspech v spore uvádza, že povaha nároku z titulu porušenia

dôležitého sociálneho práva únie, ako dôsledku nesprávne transponovanej smernice, v danej veci (pre úspech žalobcu v spore) predpokladá riadne tvrdiť a preukázať rozhodné skutočnosti. Touto skutočnosťou je preukázanie, že v dôsledku nesprávnej transpozície Smernice, keď v rozpore s čl. 2 nebola zohľadňovaná pracovná pohotovosť ako pracovný čas, došlo na strane žalobcu k presiahnutiu maximálneho limitu pre priemerný týždenný pracovný čas v rámci referenčného obdobia - čl. 6 písm. b) Smernice. Ide o zloženú právnu skutočnosť, ktorá sa skladá z viacerých jednoduchých právnych skutočností, ktoré v súhrne odôvodňujú záver o (ne)dôvodnosti žaloby, a ktorých predmetom sú aj namietané skutkové tvrdenia a závery. Jednou z podstatných skutočností je dosiahnutá hodnota týždenného priemerného pracovného času v tom-ktorom referenčnom období – ide súčasne aj o relevantné skutkové tvrdenie. Z opačného pohľadu potom platí, že pre dosiahnutie úspechu v spore (účinného popretia) musí žalovaná sama tvrdiť rozhodujúce skutkové tvrdenia (vyplývajúc z podstaty, tzv. protinormy). S ohľadom na povahu prejednávaného sporu je elementárnou povinnosťou žalovanej účinne poprieť tvrdenie žalobcu o hodnote týždenného priemerného pracovného času v tom-ktorom referenčnom období. Osobitne to má význam v situácii, keď žalovaná rozporuje parciálne skutkové závery, ktoré predchádzajú zisteniu hodnoty týždenného priemerného pracovného času, aby sa zabránilo tomu, že spor sa stratí v množstve parciálnych námietok bez významu pre výsledok. Ak má súd vyhodnotiť procesnú obranu žalovanej ako účinnú v rozsahu teórie protinormy, potom sa s ohľadom na povahu sporu žiada, aby žalovaná spochybnenie toho ktorého tvrdenia, príp. skutkového zistenia, viazala na právne významnú skutočnosť pre toto konanie, ktorou je primárne hodnota priemerného týždenného pracovného času. Z tohto pohľadu pre úspech žalovanej v spore platí, že ak žalobca tvrdí konkrétnu hodnotu v príslušnom referenčnom období, potom je nevyhnutné, aby procesná obrana žalovanej bola čo do určitosti spôsobilá privodiť odlišný záver o hodnote priemerného týždenného pracovného času.

16. V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že procesná obrana žalovanej v odvolaní spočívala v spochybňovaní spôsobu výpočtu priemeru s ohľadom na tvrdenie, že žalobca pri svojich výpočtov vychádzal z nesprávnych vstupných údajov (hodnoty pracovného času a rozsahu neutrálnych dní), s ktorých vychádzal aj súd prvej inštancie, a teda žalovaná mienila spochybniť správnosť výsledku hodnoty priemerného týždenného pracovného času žalobcu. Vo vzťahu k skutkovým zisteniam o hodnotách týždenného priemerného pracovného času v jednotlivých referenčných obdobiach odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie pre účely metodiky výpočtu priemeru vychádzal zo správnych vstupných ukazovateľov, t. j. rozsahu hodín pracovného času a hodín pracovnej pohotovosti, rozsahu neutrálnych dní, ktoré mal dostatočne preukázané, v súlade s § 191 až § 194 v spojení s § 151 ods. 2 CSP, z dôkazných prostriedkov, a to z výplatných pások a plánov služieb, tzv. ID karty, z ktorých bolo možné zistiť aj čas neprítomnosti, resp. neutrálne dni, a ktorých hodnovernosť žalovaná účinným spôsobom nespochybnila.

17. Vo vzťahu k hodnote zisteného pracovného času žalobcu za žalované obdobie odvolací súd v rozsahu produkovanej odvolacej argumentácie žalovanej konštatuje, že súd prvej inštancie mal z plánov služieb žalobcu, ktoré žalovaná účinne nespochybnila, hodnoverne preukázané, akú činnosť žalobca vykonával v každom konkrétnom dni žalovaného obdobia, kedy mal dovolenku, PN, kedy sa zúčastnil školení či rekondičného pobytu, a na tomto základe mal dostatočne zistenú (verifikovanú) hodnotu pracovného času ako vstupného ukazovateľa pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času žalobcu. Súd prvej inštancie dostatočne v bode 33. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, prečo považoval výpočty žalovanej za nesprávne. Odvolací súd dodáva, že v tomto smere neobstojí ani námietka žalovanej, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s prepočtami žalovanej, keď z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie poskytol zrozumiteľné odôvodnenie svojich úvah (pozri tiež bod 43. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Odvolací súd k tvrdeniam žalovanej o výpočtoch uvedených v podaní zo 25. augusta 2025 dodáva, že žalobca ako pracovný čas určil v jednotlivých mesiacoch čas služobnej pohotovosti, ktorej vykázaný rozsah nebol sporný. Súd prvej inštancie skonštatoval, že všetky časy, ktoré žalobca zarátal do hodnoty pracovného času, rozvrhnutých do 6 mesačných referenčných období, sú správne a opodstatnené, majúc svoje skutkové odzrkadlenie vo vykonaných dôkazoch. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca rozsah pracovného času nevyvodzoval z údaju o fonde pracovného času, naopak vychádzal z údajov o počte odpracovaných hodín na výplatných páskach, tak aj z údajov z plánu služieb, ktoré dôkazné prostriedky žalovaná z pohľadu hodnovernosti dôkazu účinne nespochybnila, a z ktorých dôkazov si súd prvej inštancie dostatočne verifikoval tvrdenia žalobcu o rozsahu pracovného času pre účely výpočtu týždenného priemerného pracovného času.

18. Vo vzťahu k námietke žalovanej o nesprávnosti skutkových zistení v aspekte rozsahu, tzv. neutrálnych dní, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie mal rozsah neutrálnych dní dostatočne a hodnoverne zistený v súlade s ust. § 191 až § 194 v spojení s § 151 ods. 2 CSP. K tomu odvolací súd uvádza, že žalovaná v podanom odvolaní nerozporovala tvrdenie, že by ten ktorý deň, ktorý považuje žalobca za, tzv. neutrálny deň z predložených dôkazov (plánu služieb) „de facto“ nevyplýval. Procesná obrana smerovala prevažne do podstaty nesprávneho právneho posúdenia týchto dní ako, tzv. neutrálnych dní v zmysle Smernice. Z uvedeného dôvodu odvolací súd v kontexte skutkových námietok nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalovanej ohľadom toho, že žalobca mal uplatniť širší rozsah neutralizácie, nakoľko v konaní nebola účinne rozporovaná skutočnosť ich existencie (neutrálnych dní), ale len ich všeobecného právneho významu čo do spôsobu výpočtu priemerného týždenného pracovného času.

19. Odvolací súd hodnotí ako nedôvodnú aj odvolaciu námietku žalovanej, že žalobca nepreukázal konkrétne dopady, resp. nepreukázal vznik ujmy. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že podľa judikatúry H. D. N. O. členský štát zodpovedá jednotlivcovi za škodu spôsobenú porušením práva únie, ak porušená norma práva únie priznáva právo fyzickým osobám alebo právnickým osobám, alebo zakladá povinnosti pre členský štát, porušenie práva únie je dostatočne závažné a medzi porušením práva únie členským štátom a vznikom škody jednotlivca existuje príčinná súvislosť s tým, že o výške náhrady škody vždy rozhoduje vnútroštátny súd. V rozsahu predpokladov zodpovednosti žalovanej a úvah o povahe ujmy v korelácii s bremenom tvrdenia a dôkazu odvolací súd zdôrazňuje, že článok 6 písm. b) Smernice priznáva pracovníkom právo na maximálny priemerný týždenný pracovný čas, vrátane nadčasov v rozsahu 48 hodín. Toto ustanovenie Smernice má priamy účinok. Pre záver o vyslovení zodpovednosti žalovanej je však potrebné, aby bolo preukázané, že nedostatočne transponovaná Smernica spôsobila prezumovaný negatívny následok v podobe prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času v rámci posudzovaných referenčných období u žalobcov. Až v prípade, že konajúci súd skúmaním zistí, že v rámci referenčných období došlo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, je dôvodné vyslovenie záveru o vzniku zodpovednosti žalovanej za porušenie tohto dôležitého sociálneho práva únie (článok 19 ods. 2 a 40 Ústavy SR) v korelácii so vznikom nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy. V aspekte nároku na (peňažnú) náhradu za vzniknutú ujmu, rešpektujúc zásadu eurokonformného výkladu, bude relevantným kritériom už sama skutočnosť, že v dôsledku nesprávnej transpozície Smernice došlo v rámci referenčných období k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, čo logicky znamená, že žalobca musel v danom období odpracovať viac, ako bol v zmysle Smernice povinný, a to na úkor seba a svojich blízkych. S ohľadom na povahu ujmy nie je pre vec relevantné, o aké konkrétne (vyšpecifikované) činnosti či aktivity bol žalobca porušením práva únie ukrátený, pretože tieto sa z logiky veci – s prihliadnutím na rozmanitosť a nepredvídateľnosť života – nedajú absolútne konkretizovať. Dôležitým aspektom je pre posúdenie ujmy objektívne kritérium, a to, že žalobcovi bolo v dôsledku porušenia práva únie zasiahnuté do práva na ochranu zdravia a práva na súkromie a rodinný život. V tomto smere odvolací súd poznamenáva, že neobstojí námietka, v zmysle ktorej je žalobca povinný preukazovať čo konkrétne chcel vo voľnom čase robiť – korelatívne o čo konkrétne bol ukrátený. Z povahy veci totiž nie je logické a ani spravodlivé od žalobcu žiadať, aby spätne (v horizonte troch rokov) tvrdil a predovšetkým dokazoval, o čo konkrétne bol v dôsledku porušenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času ukrátený; povaha tejto ujmy (nároku) totiž vytvára legitímne hranice bremena tvrdenia a dôkazu, ktoré nie je možné spravodlivo od žalobcu žiadať, aby prekročili v súvislosti s preukázaným porušením čl. 6 písm. b) Smernice. Preto podľa názoru odvolacieho súdu v tomto smere postačuje už zistenie, že v referenčnom období k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času skutočne došlo; pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci P./XX, Q., G. XX., v ktorom Súdny dvor tiež rozhodol, že prekročenie maximálnej hranice predstavuje samo osebe porušenie tohto ustanovenia a nie je potrebné preukázať aj inú osobitnú ujmu, alebo rozsudok C-367/23, bod 38. a 42., z ktorého vyplýva, že už porušenie čl. 6 písm. b) Smernice spôsobuje dotknutému pracovníkovi ujmu, príp. rozsudok P./XX. Otázka intenzity tohto prekročenia, prípadne preukázanie osobitnej ujmy, už potom z logiky veci bude spadať do kategórie ustálenia primeranej výšky náhrady za takýto zásah. Z výsledkov dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že u žalobcu bol prekročený maximálny limit priemerného týždenného pracovného času, v dôsledku čoho musel žalobca odpracovať viac ako bol povinný, a to na úkor seba a svojich blízkych, pričom tým, že musel tráviť čas v práci, prichádzal o čas, ktorý by chcel a mohol venovať sebe, svojej rodine, priateľom, záľubám či iným aktivitám. Odvolací súd preto konštatuje, že s ohľadom na osobitnú povahu sporu uniesol žalobca bremeno tvrdenia a dôkazu čo

do nároku na priznanie peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu, a preto vyhodnotil predmetnú odvolaciu námietku odvolací súd ako nedôvodnú.

20. K odvolacej námietke žalovanej, že rozporuje základné skutkové tvrdenia obsiahnuté v napadnutom rozsudku, odvolací súd uvádza, že predmetná námietka je abstraktná, bez náležitého zdôvodnenia, ktorej obsah neumožňuje odvolaciemu súdu cielenejší odvolací prieskum. Je súčasťou zásady procesnej diligencie, aby strany sporu pre úspech v odvolacom konaní riadne tvrdili a dôsledne opísali konkrétne skutočnosti a dôvody, pre ktorého považujú rozhodnutie súdu prvej inštancie v tom-ktorom ohľade za nesprávne, pretože odvolateľ takýmto spôsobom vymedzuje konkrétny predmet, resp. hĺbku odvolacieho prieskumu. Žalovaná uvedeným spôsobom nepostupovala, keď namietala skutkové závery len abstraktným spôsobom, a preto odvolací súd vyhodnotil takúto formu procesnej obrany ako neúčinnú, resp. nedôvodnú.

21. V rozsahu odvolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaná argumentovala nesprávnosťou zvolenej metodológie výpočtu, a to v dvoch rovinách. V rámci prvej roviny namietla, že súd prvej inštancie v rozpore s čl. 16 písm. b) Smernice neutralizoval aj také dni, ktoré v zmysle Smernice pre účely výpočtu nemožno neutralizovať, t. j., že neutrálnymi dňami sú len dni riadnej dovolenky – v rozsahu 4 týždňov (DOV), práceneschopnosti (PN, PNK, OČR, VSZ) v zmysle čl. 16 písm. b) v spojení s čl. 7 Smernice. V rámci druhej roviny namietala spôsob, akým žalobca, resp. súd prvej inštancie neutralizoval dni pre účely výpočtu týždenného priemerného pracovného času, keď za nesprávny považovala postup, ktorým sa 1 neutrálnemu dňu priznala hodnota 0,42 týždňa. Za správny spôsob považovala hodnotu, v zmysle 1 neutrálny deň = 0,14 týždňa, s poukazom na zmysel Smernice.

22. Nesprávnym právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnou otázkou je aj posúdenie toho, či určitý skutkový stav možno podriadiť pod konkrétnu právnu normu. Vyhodnotenie skutkových okolností prejednávanej veci v nadväznosti na záver súdu, či je žalobný nárok (ne)dôvodný, možno tiež v tomto ohľade vnímať ako záver právny, pretože právne otázky netvoria len abstraktne formulované právne vety bez vzťahu na konkrétny skutkový stav (pozri III. ÚS 61/2022).

23. K odvolacej námietke žalovanej, že žalobca odpočítava z referenčného obdobia aj také dni, ktoré v zmysle Smernice nemožno neutralizovať (ťažiskovo dodatkovú dovolenku), odvolací súd uvádza, že čl. 16 písm. b) Smernice je potrebné vykladať v súlade s oznámením Komisie - Výkladové oznámenie o smernici 2003/88/ES, 2023/C XXX/XX, O. L. N. P. XXX, XX. X. XXXX, L. I. F. P. z 25. apríla 2024 (ďalej len „Výkladové oznámenie“). Vo vzťahu k čl. 6 písm. b) v spojení s čl. 16 písm. b) Smernice vyplýva, že členské štáty majú prijať opatrenia na zabezpečenie toho, aby priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní neprekročil 48 hodín, pričom toto právo je ohraničené referenčným obdobím. Súčasne Smernica ustanovuje, že doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne. To znamená, že neexistenciu práce počas tohto obdobia nemožno použiť na kompenzáciu iných období, počas ktorých sa presiahol maximálny týždenný pracovný čas. Pokiaľ ide o platenú ročnú dovolenku, týka sa to 4 týždňov, ktoré sú stanovené v smernici. Pokiaľ však ide o právo na pracovnú neschopnosť, jeho spôsoby výkonu nie sú upravené právom Spoločenstva vzhľadom na jeho súčasný stav. Preto je potrebné odkázať na vnútroštátne vymedzenie pracovnej neschopnosti s cieľom zistiť, ktoré obdobia by mali byť vyňaté alebo neutrálne pri výpočte priemerného týždenného pracovného času. Vzhľadom na znenie článku 16 písm. b) Smernice a napriek tomu, že judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa tejto otázky neexistuje, Komisia vyjadrila názor, že ak vnútroštátna právna úprava umožňuje pracovníkom dodatočné obdobia platenej ročnej dovolenky okrem minimálnych 4 týždňov, dotknutý členský štát môže slobodne rozhodnúť o zahrnutí alebo vyňatí týchto dodatočných období ročnej platenej dovolenky do výpočtu priemerného týždenného pracovného času.
23.1 Odvolací súd poukazuje na potrebu výkladu čl. 16 písm. b) veta druhá Smernice, prostredníctvom teleologického extenzívneho výkladu, na základe ktorého dospel odvolací súd k úsudku, že gramatický výklad článku 16 písm. b) Smernice nemôže viesť k záveru, ktorý by umožňoval členskému štátu profitovať z absencie vlastnej právnej úpravy. Pri uplatnení teleologického výkladu (effet utile) je

nevyhnutné vykladať predmetné ustanovenia tak, aby bol zabezpečený ich praktický účinok, t. j. reálna ochrana pracovníka pred nadmerným pracovným zaťažením. V situácii, keď pre účely zistenia priemerného týždenného pracovaného času vnútroštátne právo nerozlišuje medzi ročnou - základnou štvortýždňovou dovolenkou a ročnou dovolenkou navýšenou na základe vnútroštátnych právnych predpisov, je eurokonformným riešením neutralizácia celej doby ročnej dovolenky, ktorá je žalobcovi priznaná na základe vnútroštátnych predpisov. Avšak ani za použitia teleologického extenzívneho výkladu odvolací súd nepovažuje za súladný so Smernicou výklad prijatý súdom prvej inštancie, v zmysle ktorého považoval za neutrálne dni, okrem čerpania riadnej ročnej dovolenky (DOV) a pracovnej neschopnosti (PN), aj čerpanie dodatkovej dovolenky (DOD), príp. iného dňa voľna. Odvolací súd v tomto smere zastal názor, že čl. 16 písm. b) v spojení s čl. 7 Smernice neposkytuje taký právny základ, ktorý umožňuje prijať záver o tom, že za neutrálne dni je možné považovať aj také dni – založené na iných právnych inštitútoch vnútroštátneho práva - o ktorých tak nerozhodol zákonodarca na základe slobodnej úvahy predpokladanej Smernicou, než je inštitút ročnej dovolenky v zmysle Smernice. Za neutrálny deň v aspekte dovolenky je potrebné vnímať dovolenku tak, ako ju v kontexte tohto sporu upravuje vnútroštátne právo v zmysle ust. § 93 ods. 1 Zákona o hasičskom zbore (pozri tiež bod 20.2 odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 30. júna 2026).
23.2 Žalovaná namietla, že pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času sa zohľadnili aj také dni, ktoré nemali byť neutralizované, a teda došlo k skresleniu výsledných zistení. Uvedená námietka je čo do podstaty veci relevantná, nakoľko je spôsobilá zmeniť zistené hodnoty priemerného týždenného pracovného času v tom – ktorom referenčnom období. Žalovaná v odvolaní prípustným spôsobom odkázala na podanie zo dňa 25. augusta 2025, v ktorom uviedla konkrétne mesiace a konkrétne dni (ťažiskovo dodatkovej dovolenky), ktoré boli v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia zohľadnené pre účely výpočtu priemeru ako neutrálne dni. Odvolací súd z predmetného podania zistil, že pre účely metodológie výpočtu priemerného týždenného pracovného času v jednotlivých referenčných obdobiach boli nesprávne ako neutrálne dni zohľadnené tieto dni; v mesiaci 05/2021 (1 deň – SVP), 08/2021 (2 dni – DOD), 08/2022 (2,5 dňa – DOD), 05/2023 (1,5 dňa – DOD), 10/2023 (1 deň – DOD). K tomu odvolací súd dodáva, že žalovaná v podanom odvolaní a ani v predmetnom podaní (pred súdom prvej inštancie) už riadne nenamietala žiadne ďalšie konkrétne dni v tom-ktorom referenčnom období, ktoré mali byť podľa jej názoru nesprávne neutralizované. Odvolací súd zdôrazňuje, že aj keď základ odvolacej námietky žalovanej vychádza z podstaty právneho posúdenia, je nevyhnutné, aby právna argumentácia (námietka) vždy sledovala právne relevantnú skutočnosť, čo znamená, že nemôže mať abstraktné postavenie k predmetu sporu. Právna námietka musí byť substancovaná tak, aby bolo zrejmé, akým spôsobom môže ovplyvniť výsledok veci, t. j. nemôže byť v akademickej rovine. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že námietka žalovanej je čiastočne dôvodná, keď smerovala k namietnutiu konkrétnych dní, ktoré nemali byť predmetom neutralizácie pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času. Vo vzťahu k ostatným neutrálnym dňom zohľadnených pre účely neutralizácie však procesná obrana žalovanej nebola ani dostatočne tvrdená ani substancovaná, a teda v rozsahu ďalších neutrálnych dní, zohľadnených žalobcom a aprobovaných súdom prvej inštancie, odvolací súd vyhodnotil formu procesnej obrany žalovanej ako neúčinnú, resp. nedôvodnú.

24. Žalovaná sa v podanom odvolaní bránila tvrdením, že súd prvej inštancie nesprávnym spôsobom neutralizoval (resp. aproboval takýto spôsob žalobcu), keď jednotlivým neutrálnym dňom pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času, v zmysle čl. 6 písm. b) v spojení s čl. 16 písm. b) Smernice, priznal hodnotu 0,42 týždňa. Odvolací súd hodnotí predmetnú námietku ako dôvodnú a uvádza, že Smernica v čl. 16 písm. b) pre účely zistenia týždenného pracovného času pracuje s priemerom, ktorého merná jednotka je vyjadrená na dni – resp. „pre každé obdobie siedmich dní“ (čl. 6 písm. b/ Smernice). Z uvedeného možno odvodiť, že pre účely neutralizácie sa vychádza z hodnoty neutrálnej doby vyjadrenej na jednotlivé dni.
24.1 Z uvedených dôvodov preto odvolací súd prijal záver, že pre účely Smernice je potrebné priemer vypočítať (metodikou) tak, že za príslušné šesť mesačné referenčné obdobie sa:
1/ zistí priemerný počet týždňov (napr. 26 týždňov),
2/ počet neutrálnych dní (napr. 2 dni),
3/ počet (súčet) hodín pracovného času (vrátane hodín pohotovosti) – napr. 1 220 h,
4/ priemerný počet týždňov sa premietne na dni (napr. 26 týždňov x 7 = 182 dní),
5/ od priemerného počtu dní sa odpočíta počet neutrálnych dní (182 – 2 = 180 dní),
6/ rozdiel (po odčítaní), resp. hodnota priemerného počtu dní po neutralizácii sa prevedie spätne na týždne (napr. 180/7 = 25,71 týždňov),

7/ počet hodín pracovného času (vrátane pohotovosti) sa vydelí priemerným počtom týždňov po neutralizácií (napr. 1 220 h / 25,71 týždňov = 47,45 h).
- Zistený výsledok (napr. 47,45 h) tak predstavuje hodnotu priemerného týždenného pracovného času za príslušné šesť mesačné referenčné obdobie.
24.2 Osobitne vo vzťahu k argumentácií žalovanej o nesprávnosti koeficientu 1 deň = 0,42 týždňa - použitého žalobcom pre účely výpočtu, odvolací súd uvádza, že ide o právnu otázku; ktorá primárne vychádza z právnych úvah (aplikácie práva) - hľadajúc odpoveď na otázku vhodnosti zvolenej metodológie v účele Smernice, a ktorej zodpovedanie sa súčasne prejaví vo výslednej hodnote týždenného priemerného pracovného času. Odvolací súd konštatuje, že žalobcom zvolená metóda neutralizácie je v rozpore s matematickou logikou pre účely výpočtu priemeru tak, ako predpokladá Smernica a súčasne zakladá zmätočnosť pre určenie hodnoty neutrálnych dní vzhľadom na skutočnosť, že žalobca uvedenú metódu (1 deň = 0,42 týždňa) dôvodil povahou určenia výmery ročnej dovolenky pre účely nerovnomerne rozvrhnutého pracovného času, ktorý spôsob je však nepoužiteľný, napr. pre účely neutralizácie dní práceneschopnosti. Spôsobom zvoleným žalobcom by sa tak založila neprípustná dvojkoľajnosť pre účely zistenia matematického priemeru, a preto odvolací súd v rámci vysporiadania sa s odvolacou argumentáciou (obranou) žalovanej pristúpil k metodologickému kontrolnému prepočtu súdom prvej inštancie zistených hodnôt.

25. Za účelom kontrolného prepočtu odvolací súd vychádzal zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, t. j. rozsahu odslúžených hodín - hodín pracovného času a hodín pracovnej pohotovosti, ktoré mal súd prvej inštancie dostatočne preukázané v súlade s § 191 až § 194 v spojení s § 151 ods. 2 CSP. K úvahe o rozsahu, tzv. neutrálnych dní odvolací súd uvádza, že sa jedná o otázku zmiešaného charakteru, ktorá primárne vychádza z právnych úvah (aplikácie práva), a ktorá sa súčasne prejaví vo výslednej hodnote týždenného priemerného pracovného času, a preto odvolací súd otázku, resp. námietku smerujúcu proti klasifikácii neutrálnych dní, hodnotil ako otázku právnu. Odvolací súd preto v spojení s bodom 18. odôvodnenia tohto rozsudku pre účely neutralizácie vychádzal z hodnoty uvedenej žalobcom, resp. z ktorej vychádzal súd prvej inštancie, ktorú hodnotu v právnom význame ponížil o žalovanou namietané dni klasifikované ako dodatková dovolenka a voľno z kolektívnej zmluvy – uvedené v bode 23.2 odôvodnenia tohto rozsudku.

26. Odvolací súd vykonal kontrolný prepočet v súlade s vyššie vysloveným právnym názorom a zistil, že v prvom referenčnom období (04/2021 – 09/2021) bol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu 50,19 h, v druhom referenčnom období (10/2021 – 03/2022) bol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu 44,16 h, v treťom referenčnom období (04/2022 – 09/2022) bol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu 47,06 h, v štvrtom referenčnom období (10/2022 – 03/2023) bol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu 49,67 h, v piatom referenčnom období (04/2023 – 09/2023) bol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu 45,61 h, v šiestom referenčnom období (10/2023 – 03/2024) bol priemerný týždenný pracovný čas žalobcu 44,62 h.
26.1 Odvolací súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že u žalobcu bol prekročený maximálny týždenný priemerný pracovný čas - nad rozsah 48 h, v dvoch zo šiestich referenčných obdobiach. Vychádzajúc z uvedeného preto odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dospel k vecne správnemu záveru, keď skonštatoval, že u žalobcu došlo k prekročeniu maximálneho limitu týždenného pracovného času v rámci žalovaného obdobia.

27. Vo vzťahu k námietke žalovanej, v zmysle ktorej nemožno právny záver o netransponovaní Smernice viazať na čl. 2 ods. 1 Smernice, pretože tento nemá priamy účinok, odvolací súd - poukazujúc na právny názor vyslovený už v zrušujúcom uznesení - zdôrazňuje, že podľa judikatúry H. D. N. O. členský štát zodpovedá jednotlivcovi za škodu spôsobenú porušením práva únie, ak porušená norma práva únie priznáva právo fyzickým osobám alebo právnickým osobám, alebo zakladá povinnosti pre členský štát, porušenie práva únie je dostatočne závažné a medzi porušením práva únie členským štátom a vznikom škody jednotlivca existuje príčinná súvislosť s tým, že o výške náhrady škody vždy rozhoduje vnútroštátny súd. Odvolací súd zdôrazňuje, že čl. 6 písm. b) Smernice je dôležitým právom únie a o závere o vzniku ujmy na strane žalobcu, ako bolo vyššie uvedené, je možné uvažovať za situácie, keď zákonodarca nedostatočným transponovaním Smernice umožnil, aby zamestnanec v rámci posudzovaného obdobia prekročil maximálny týždenný priemerný pracovný čas. V prípade žalobného nároku nestačí len konštatovať nesprávnu transpozíciu Smernice, ale je potrebné mať preukázaný aj Smernicou prezumovaný negatívny následok, a to v podobe prekročenia stanoveného priemerného limitu 48 h (čl. 6 písm. b/ Smernice). Z toho potom vyplýva, že pre záver o dôvodnosti žaloby (základu

nároku) je potrebné zistiť, či v rámci žalovaného obdobia, ako dôsledku nesprávne transponovanej Smernice, absentovali také normatívne opatrenia, ktoré umožňovali pracovnú pohotovosť nepovažovať za pracovný čas pre účely dodržania maximálneho priemerného týždenného pracovného času. Odvolací súd s poukazom na zistený skutkový stav konštatuje, že vnútroštátna právna úprava v rozhodnom období umožňovala zamestnávateľovi nezapočítať neaktívnu časť služobnej pohotovosti do služobného času (hoci príslušník je v službe a k dispozícii služobnému úradu) a rozvrhnúť žalobcovi služobný čas tak, že tento presiahol maximálnu hranicu stanovenú článkom 6 písm. b) Smernice. Povedané inak, Zákonník práce v znení účinnom do 29. februára 2024 v ust. § 85 ods. 9 uvádza, že priemerný týždenný pracovný čas zamestnancov, vrátane práce nadčas nesmie prekročiť 48 hodín. V § 96 ods. 2 Zákonník práce uvádza, že čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas. Oproti tomu z ustanovení § 85 až § 93 Zákona o hasičskom zbore v znení účinnom do 31. októbra 2024 nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času a práve v tom spočíva rozpor s právom Európskej únie (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 23. marca 2023, sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 14. decembra 2022). V tejto súvislosti potom odvolací súd konštatuje, že Slovenská republika ako členský štát Európskej únie v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, v tomto prípade príslušníkov hasičského a záchranného zboru, neprijala v rozhodnom období opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby bol služobný čas žalobcu definovaný v súlade s pojmom pracovný čas podľa článku 2 Smernice v korelácií s prekročením maximálnej hranice priemerného týždenného pracovného času (čl. 6 písm. b/ Smernice). Tento záver je na úrovni Krajského súdu v Banskej Bystrici zhodne a dlhodobo prijímaný. V zmysle vyššie uvedeného preto hodnotí aj túto námietku žalovanej odvolací súd ako nedôvodnú a uzatvára, že vo vzťahu k žalobcovi došlo na základe nedostatočne, resp. nesprávne transponovanej Smernici k porušeniu čl. 6 písm. b) Smernice.

28. Na základe výsledkov kontrolného prepočtu bolo zistené, že u žalobcu došlo k prekročeniu limitu 48 h v dvoch zo šiestich referenčných obdobiach; a to v prvom, v ktorom bola zistená hodnota 50,19 h a vo štvrtom, v ktorom bola zistená hodnota 49,67 h. Primerane k tomu odvolací súd v súlade s úsudkom súdu prvej inštancie konštatuje, že uvedenou a preukázanou formou zásahu bolo porušené právo žalobcu na odpočinok a súkromný život, čo sa v zmysle judikatúry Súdneho dvora považuje za závažný zásah do jeho základný práv.

29. V rozsahu námietky smerujúcej do spôsobu výpočtu výšky náhrady nemajetkovej ujmy s akcentom na jej neprimeranosť odvolací súd – v nadväznosti na časť odôvodnenia, kde odvolací súd rieši otázku unesenia dôkazného bremena k dôvodom ujmy – uvádza, že v konaní bolo preukázané prekročenie maximálneho limitu týždenného pracovného času (v dvoch zo šiestich referenčných obdobiach v rámci žalovaného obdobia), a teda bolo preukázané, že nesprávne transponovaná Smernica spôsobila prezumovaný negatívny následok v podobe prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času u žalobcu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobca preukázal dôvodnosť základu nároku (na náhradu nemajetkovej ujmy) voči žalovanej z dôvodu porušenia dôležitého sociálneho práva únie (článok 19 ods. 2 a 40 Ústavy SR). Podľa odvolacieho súdu je v tomto smere relevantné už zistenie, že v referenčnom období k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času skutočne došlo (pozri rozsudok H. D. C-243/09, príp. C-367/23). Pričom podstata zisteného protiprávneho zásahu do práv žalobcu odôvodňuje pre účely posúdenia spôsobu náhrady za takýto zásah analógiu prostredníctvom inštitútu osobnostných práv (§ 13 Občianskeho zákonníka), a to formou zadosťučinenia v peniazoch.
29.1 V otázke náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné vychádzať zo zásady primeranosti, ktorá musí odzrkadliť mieru intenzity zásahu do práv poškodeného (žalobcu). V posudzovanej veci možno o takomto zásahu hovoriť v množine porušenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času, a to ako v rovine zistenia v koľkých referenčných obdobiach k porušeniu tohto limitu došlo, ako aj v rovine samotnej intenzity presahu maximálneho priemerného týždenného pracovného času v rámci týchto referenčných období, v ktorých k porušeniu limitu skutočne došlo. Odvolací súd však zdôrazňuje, že pre účely ustálenia si primeranej výšky ujmy nie je rozhodujúci konkrétny presah hodín nad limit 48 hodín priemerného týždenného pracovného času, ergo zistenie koľko presne odslúžených hodín bolo nad limit 48 h týždenne. Záver o primeranosti musí v čo najobjektívnejšej miere zohľadňovať všetky aspekty porušenia práva na maximálny priemerný týždenný pracovný čas. To neznamená, že žalobca nemôže určitým matematickým spôsobom dopomôcť k ustáleniu výšky ujmy, ktorá sa mu s ohľadom na nuansy prejednávanej veci javí ako spravodlivá. V tomto smere sa potom nevylučuje ani taký spôsob

ustálenia výšky ujmy, ktorý zodpovedá súčtu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti (ktorá nebola v súlade so Smernicou zarátaná ako služobný čas), za žalované obdobie, vrátane a rozdielu peňažnej náhrady vyplácanej za určenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 1 Zákona o hasičskom zbore a náhrady za nariadenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 2 písm. a) predmetného zákona, pretože konečným kritériom bude vždy aspekt primeranosti tejto náhrady k okolnostiam a následkom (intenzite) nezákonného zásahu do sféry poškodenej osoby (žalobcu).
29.2 Odvolací súd vo svetle vyššie uvedeného konštatuje, že súd prvej inštancie síce vychádzal zo správneho úsudku pri určení primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, avšak jeho záver o primeranej výške náhrady nemajetkovej ujmy nezodpovedal rozsahu a intenzite zisteného porušenia čl. 6 písm. b) Smernice v aspekte prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času, keď bolo na základe kontrolného prepočtu zistené prekročenie týždenného priemerného pracovného času žalobcu len v dvoch referenčných obdobiach a v značne nižšej intenzite než bola tvrdená (argumentovaná) žalobcom v konaní.
29.3 Žalobca v konaní odôvodňoval dôvodnosť ním požadovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy tvrdením, že v prvom referenčnom období bol jeho priemerný týždenný pracovný čas 53,36 h, v druhom 51,28 h, v treťom 55,39 h, v štvrtom 51,96 h, v piatom 52,26 h, v šiestom 48,68 h. Naproti tomu odvolací súd vykonaním metodologického kontrolného prepočtu zistil rozdielne hodnoty porušenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času žalobcu, keď zistil, že k prekročeniu limitu 48 h došlo len v prvom a štvrtom referenčnom období (v 2 zo 6) a súčasne zistil, že intenzita prekročenia v týchto dvoch referenčných obdobiach bola; v prvom referenčnom období 50,19 h a vo štvrtom 49,67 h, a preto odvolací súd v rámci zákonnom priznanej miery voľnej úvahy pristúpil k primeranému zníženiu výšky náhrady nemajetkovej ujmy tak, aby zodpovedala rozsahu a intenzite zásahu do práv žalobcu. Za týmto účelom odvolací súd prihliadol na skutočnosť, že žalobca preukázal porušenie čl. 6 písm. b) Smernice len v dvoch referenčných obdobiach zo šiestich, ktorá skutočnosť sama o sebe odôvodňuje primerané zníženie požadovanej peňažnej satisfakcie. Následne odvolací súd prihliadol aj na intenzitu jednotlivých zásahov, keďže aj v referenčných obdobiach, v ktorých bolo porušenie preukázané, bola miera prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času podstatne nižšia, než tvrdil žalobca v konaní, čo tiež predstavuje samostatný dôvod pre primerané zníženie požadovanej náhrady. Po zohľadnení oboch uvedených kritérií dospel odvolací súd k záveru, že primeraná výška náhrady nemajetkovej ujmy predstavuje sumu 1 000,- eur, ktorú výšku považuje odvolací súd za primeranú k rozsahu a intenzite porušenia práv žalobcu v podobe prekročenia maximálneho limitu týždenného pracovného času (čl. 6 písm. b/ Smernice).
29.4 V nadväznosti na uvedené preto odvolací súd žalovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy pomerne znížil a priznal žalobcovi za preukázané porušenie čl. 6 písm. b) Smernice za žalované obdobie sumu 1 000,- eur a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Odvolací súd dodáva, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy zodpovedá ustálenej rozhodovacej praxi Krajského súdu v Banskej Bystrici čo do spôsobu ustálenia výšky, tak i pomernosti so sumami priznávanými v obdobných prípadoch Krajským súdom v Banskej Bystrici – zohľadňujúc rozdielnu mieru rozsahu i intenzity porušenia maximálneho limitu týždenného priemerného pracovného času (porovnaj rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 30. júna 2026, sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 31. marca 2026, sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 31. marca 2025, sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 23. februára 2023, sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 23. marca 2023, sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 23. novembra 2022, sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 24. januára 2023, sp. zn. XXXX/XXX/XXXX zo dňa 27. februára 2024).

30. Pod odvolací dôvod porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd subsumoval argumentáciu žalovanej o nepreskúmateľnosti a nedostatočnom sa vysporiadaní s tvrdeniami produkovanými v prvoinštančnom konaní.

31. Odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok spĺňa požiadavku preskúmateľnosti a dodáva, že súd prvej inštancie sa aj dostatočne vysporiadal s relevantnou argumentáciou žalovanej produkovanej v prvoinštančnom konaní. Predovšetkým sa súd prvej inštancie vysporiadal dostatočne s otázkou pracovného času a časom odpočinku a v tomto smere sa aj dostatočne argumentačne vysporiadal s námietkami žalovanej voči novým prepočtom žalobcu, s ktorými sa tiež v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne vysporiadal. K argumentácii o nepreskúmateľnosti odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie rozhodol v medziach zákonnosti a svoje závery aj v dostatočnej kvalite zdôvodnil, keď odôvodnenie napadnutého rozsudku stručne a jasne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, ktorý umožňuje prijať záver o tom, že bolo v zákonnej rovine realizované právo žalovanej na spravodlivý súdny proces, resp. súdnu ochranu. Na tomto mieste odvolací súd poznamenávaná, že súd nemusí dať

odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu súčasne nevyplýva právo na to, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov či rozhodol v súlade s jej voľou, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. O. XXX/XX, A. O. XX/XX, A.. O. X/XX, A.. O. XXX/XX). V tomto smere preto odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie v zásade naplnil právo žalovanej na spravodlivý proces v aspekte preskúmateľnosti napadnutého rozsudku aj vo vzťahu k relevantnej argumentácii produkovanej v prvoinštančnom konaní. Z uvedeného dôvodu preto hodnotí odvolací súd predmetnú námietku žalovanej ako nedôvodnú.

32. Odvolací súd, s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 25. mája 2023 dodáva, že s ďalšími námietkami, resp. argumentmi žalovanej uvedených v odvolaní sa nezaoberal, nakoľko pre rozhodnutie v intenciách zabezpečenia práva na spravodlivý súdny proces sa jedná o argumenty, ktoré nemajú pre rozhodnutie v predmetnej veci už rozhodujúci význam (m. m. III. O. XXX/XXXX).

33. Sumarizujúc vyššie uvedené dôvody preto odvolací súd postupom podľa § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 000,- eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 232 ods. 3 CSP) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

34. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 a 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd konštatuje, že nakoľko postupom podľa § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil, pristúpil podľa § 396 ods. 2 CSP k rozhodnutiu o trovách prvoinštančného i odvolacieho konania. Úspech v spore sa zisťuje s ohľadom na konečný výsledok vo veci samej. Nakoľko podstata prejednávanej veci má povahu konania o náhradu nemajetkovej ujmy, vychádza sa z názoru, že pre vyčíslenie úspechu v spore nie je rozhodujúci rozdiel medzi žalovanou a priznanou výškou plnenia, ak výška plnenia závisela od úvahy konajúceho súdu. V takomto prípade sa procesný úspech posudzuje len vo vzťahu k výsledku sporu ohľadom základu nároku, a preto skutočnosť, že došlo aj k zamietnutiu žaloby v prevyšujúcej časti, nemá na rozhodnutie o trovách konania žiadny vplyv. V tomto smere, aby dôsledky uvedeného spôsobu rozhodovania neboli vo vzťahu k žalovanej nespravodlivé, sa výška náhrady trov konania odvíja len od prisúdenej sumy, bez ohľadu na pôvodný predmet konania (pozri A. O. XX/XXXX). Podľa výsledku konania bol preto žalobca v spore v plnom rozsahu úspešný a vznikol mu proti žalovanej nárok na plnú náhradu trov konania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd uložil žalovanej, ako procesne neúspešnej strane, povinnosť zaplatiť náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania žalobcovi v rozsahu 100 % , v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).